

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohle:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 c
a treia-oraă 5 cr.; și timbra de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popădoi Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Noul sistem.

(p.) În primul nostru de ieri, am făcut regretabila constatare, că ne aflăm în fața unui nou sistem de prigonire îndreptat în contra noastră. S'a pus la cale în mod sistematic ruina noastră materială, nimicirea averii noastre. Pe calea aceasta vocea stăpânitorii nostri de astăzi se ne îmblânzească și se ne aducă la depunerea armelor. Constatarea aceasta am făcut-o ieri pe baza impresiunilor ce ni-le-a lăsat pertractarea unui proces de presă intentat din partea vicecomitelui unui comitat curat românesc, pe care un gazetar străin îl învinovățise cu fapte incorecte comise în detrimentul poporului român din acel comitat.

Azi o să ne motivăm și se ne întărim constatările făcute cu un alt cas, nu mai puțin semnificativ și remarcabil.

E vorba de speșele procesului *Memorandului*, satorite la timpul seu, din partea tribunalului din Cluj la horenda sumă de 5292 fl. 66 cr.

Nu mai vorbim despre monstruosul proces al „*Memorandului*”, cu care justiția maghiară s'a arătat înaintea străinătății în adevărată lumină, și cu care guvernul ungar s'a blamat până la nemurire. Procesul a fost discutat la timpul seu de întreaga presă europeană, și nu a fost ziar străin ce se respectă care se nu-l fi apreciat cu nimeritul cuvânt — barbarie.

Conducătorii nostri au suferit consecințele acestei barbarii; au intrat în temniță cu frunte senină, și conștiință bine au lucrat. În sfârșit lupta purtată de noi e o luptă pentru drept, o luptă care cere jertfe, și pentru care trebuie se aducem jertfe.

Jertfe am adus, și vom mai aduce.

Intrarea în temniță a conducătorilor nostri a fost dară o jertfă; dar' a fost totodată și un triumf, triumful cauzei în serviciul căreia stăm toți fiii unui neam asuprit.

Triumful acesta a devenit perfect atunci, când inima bună a Monarchului a dispus, ca porțile grele ale închisorilor să se deschidă, și fruntașii poporului român să se pună în libertate, să se redea poporului pentru ale cărui drepturi au luptat.

O mai mare și mai zdrobitoare condamnare nu s'a putut aduce justiției maghiare, decât tocmai prin acest act de prea înaltă grație, — o grație nu cerșită, ci venită dela sine.

Nu scrutam întrucât a fost părtaș guvernul unguresc la agrațiarea conducătorilor nostri. Ținem însă se remarcăm, că guvernul se legăna în speranță, că mișcarea națională va fi după agrațiarea memorandiștilor redusă la nulă, fiindcă fruntașii nostri, înfrânți în temnițele umede și întunecoase se vor retrage de pe terenul luptei.

Dar' dat 'i-a fost guvernului se întâmpline o amară decepțiune. Conducătorii nostri, abia eșiți din închisoare au luat de nou în mână conducerea, și au emanat cunoscutul Manifest.

Acest paș rezolut și bărbătesc a fost destul guvernului, ca se pună la cale nouă prigoniri în contra iubiților nostri. 'I-a aruncat de nou în temniță.

Știind însă din păcăniile din trecut, că cu temnița nu le impune, a început goana în contra lor și pe altă linie. 'I-a executat pe toți de-arindul pentru speșele procesului *Memorandului*. Va fi zis guvernul: „nu v'a muiat temnița, are să vă moaie sărăcia! Vă voiu ruina pe toți!”

Cum s'au putut urca speșele procesului *Memorandului* la fabuloasă sumă de 5292 fl. 66 cr. — e poate o enigmă pentru mulți; dar' o enigmă ușor de deslegat, când se știe, că s'a pus în sarcina fruntașilor nostri până și luminatul sălii de pertractare, și chiar și speșele telegramelor secrete schimbate între procurorul din Cluj și guvernul din Budapesta. Ear' pentru publicarea sentenței aduse, s'a plătit foilor maghiare atâta cât au cerut, câte 3—400 fl., fără a se ține în vedere împrejurarea, că fiecare ziar are o anumită tarifă pentru anunțuri, publicată în fruntea foii. S'a făcut curată pradă cu banii, în bine chibzuită intențiune de a storcea toate sumele acestea dela conducătorii nostri.

Între împrejurări normale nu am zice, pentru-că nu am puté zice nimica. O sentență judecătorească, fie ea ori-cât de asupritoare și nedreaptă pentru noi, trebuie respectată, atunci când se execută. Cum au intrat în temniță fără șovăire conducătorii nostri, ar plăti fără execuție și enorma sumă ce li-se cere, dacă nu ar sta în față cu un cas extraordinar.

Agrațiarea nu a cerut-o nime dintre foștii nostri întemnițați. Agrațiarea a venit dela sine. Și acest act prea înalt nu însemnează aceea, că „v'e dispensez de restul pedepsei”, ci că „reprob condamnarea voastră, pe care o consider de neavenită!” Prea bunul Monarch prin actul de agrațiare a nimicit sentența judecătorească adusă în procesul *Memorandului*, și a nimicit-o în întregul ei cuprins, prin urmare și cu privire la speșele de proces.

Din acest corect punct de mănecare au purces iubiții nostri conducători, când au cerut în petițiunii bine motivate ștergerea acestor speșe și în cas de extremă necesitate, înaintarea cererii lor la poalele înaltului Tron.

Și aci 'și-a dat guvernul arama pe față. În loc să facă aceea-ce a fost rugat să o facă, declară cu dela sine putere, că cererea nu e basată pe lege, declină apoi dela sine rezolvarea petițiunilor, predându-le procurorului regesc din Cluj, care din a sa parte asemenea declară, că nu e „competent în cauză”, — și le transpune președintelui de tribunal, — ear' acesta, după-ce petițiunile au făcut calea mănzu-lui dela Ana la Căiafa, le respinge pe toate cu o motivare ca trasă pe pâr, — și execuțiunile se continuă.

Da; se continuă și se vor continua cu cea mai mare asprime, pentru-că vorba e de ruina materială a conducătorilor nostri, și în direcțiunea aceasta cruzimea guvernului și a organelor sale nu cunoaște margini. — „Se-i nimicim!” — așa sună lozinca.

Noi însă ne punem următoarele întrebări:

Datori sunt foștii nostri întemnițați să plătească imensele speșe ale unui proces, pe care suprema autoritate, Monarchul, 'l-a reprobat prin prea înalta sa agrațiare a celor condamnați?

E îndreptățit guvernul maghiar a ne ține totdeauna calea, de câte-ori voim să ne apropiem de treptele Tronului, fie în persoană, fie în scris?

Poate un popor de trei milioane de suflete să suferă, ca speșele unui proces, intentat în contra sa, să le plătească conducătorii, cari au susținut în mod atât de bărbătesc cauza sa națională, din propria lor sărăcie, ruinându-se în modul acesta cu totul materialicește?

La întrebările două dintăiu, vor căuta foștii nostri întemnițați să capete răspuns

category, alegându-și calea pe care ei o vor afla-o de mai potrivită, ear' la întrebarea din urmă va răspunde poporul român, atunci când 'i-se va adresa în formă mai concretă.

Sibiu, 5 Decemvrie n.

Din Roma. Joi, în 3 Decemvrie, s'a ținut consistor solemn în Roma, la care a asistat și regele Sârbiei cu suita sa, ocupând loc pe galeria rezervată pentru domnitori. Numărul oaspeților adunați a fost atât de mare, încât nu au încăput toți în sala în care au avut loc solemnitățile, ci au ocupat și sala din apropiere. După terminarea consistorului festiv s'a ținut consistor secret, în care Sfinția Sa Papa a preconizat de episcop gr-cat. român al Lugojului pe Dr. Dumitru Radu.

Matriculele de stat. Când s'a prezentat dieței legea despre statificarea matriculelor, zicea ministrul Hieronymi, că reforma aceasta nu va îngreuna bugetul statului decât numai cu 800.000 fl. Abia a trecut un an de zile dela intrarea în viață a noiei legi, și se poate constata deja, că nu numai suma proiectată de Hieronymi a fost cu mult mai mică ca să se ajungă, — dar' chiar și comunele singuratiche au fost împovărate cu diferite sarcini mari și grele, deși instituțiunea e instituțiune de stat, la ale cărei speșe comunele nu au să contribuie cu nimica. Nemulțămirea se ridică acum din toate părțile în contra acestor sarcini nedrepte. Astfel congregația comitatului Caraș-Severin a adresat încă în toamna trecută o representațiune guvernului, în care acesta e rugat să acopere din bugetul statului toate speșele cu matriculele de stat, ear' comunele să fie scutite de aceste sarcini grele și nedrepte. În timpul din urmă apoi comitatul Timiș asemenea a adresat guvernului o astfel de rugare, în care se face constatarea, că matriculele de stat au cauzat comunelor din acel comitat o creștere de mai mult ca 30.000 fl. speșe comunale la an. —

Cum se vede, toți se lapădă de matriculele de stat.

Căpătueală. Foștul ministru-președent *Wekerle* e numit președinte al noiei judecătării supreme administrative, cu un salariu anual de 20.000 fl. Posturile de judecatori la această supremă autoritate administrativă asemenea vor fi în curând îndeplinite, — deși guvernul e în mare perplexitate, pentru-că nu

are decât numai 844 de competenți flămânzi, dar' cu merite mari patriotice pentru aceste 24 de posturi grase; și e greu a alege din ei.

Magnatul Jókai. Romanțierul *Jókai*, pe care națiunea sa maghiară 'l-a scos din dietă, va fi numit în zilele cele mai apropiate membru pe viață în casa magnaților. Consiliul de ministri a luat hotărâre în această privință și propunerea pentru denumire se va prezenta Monarchului câteva zile înainte de Crăciun, astfel ca noua distincțiune să-i vină bătrânului romanțier ca un dar de Crăciun.

Mandat curat! Foștul ministru de interne, Hieronymi, 'și-a vizitat Mercuri alegetorii sei din Arad, cu care ocaziune, la vorbirea de bună primire, adresată din partea șovinistului Varjassy József, a răspuns, că e fâlos de mandatul seu, pentru-că în multe părți ale țerii s'a purtat lupta electorală cu arme dubioase, mandatul seu însă e curat și a eșit din lupta curată a principilor.

Ce fâlos e Hieronymi că poate zice: „mandatul meu e curat, nu e scaldat în corupții și fărâdelegi!”

Petersburg și Viena. *Reichswehr* dela 3 c. are un articol: „Un protectorat rusesc în Orient?” în care discută cele mai nouă planuri rusești, referitor pe de o parte la „securizarea financiară” a Turciei, pe de alta la trecerea liberă prin Dardanele exclusiv numai pentru corăbiile rusești.

Reichswehr consideră aceste planuri și pretensiuni ca fiind ele în mare contradicție cu vederile accentuate până în ultimele săptămâni de către Rusia, ear' mai ales pe tot timpul călătoriei țarului prin Europa, vederi concentrate în aceste două principii: menținerea cu ori-ce preț a concertului european și a statu-quo în Turcia.

Extinzându-se pe larg asupra acestei contradicții, ziarul semi-oficios din Viena încheie astfel:

„Rusia pare astăzi înclinată a lva asupra-și pentru toate eventualitățile, mare răspunsabilitate în a umbla cu chestiunea orientală. Un protectorat nu însemnează încă cucerire, dar' nici nu e ceva cu mult mai puțin decât cucerire. Timpul de așteptare, pe care metoda lui Lobanov voia să o dea păcii lumii, culmina în aceea, că a vrut să ajungă la rezolvarea chestiunii Orientului european din

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Eneida lui Coșbuc.

— Recensiuine. —

În zilele trecute a apărut la C. Sfetea în București un drăgălaș volum de peste 250 pagini octav, cu următorul titlu: P. Vergilius Maro — Opere complete — Partea I. — AENEIS — traducere în formele originale — de George Coșbuc.

Volumul acesta e o surprindere și prin formă și mai ales prin cuprinsul seu.

„Eneida tradusă în hexametri românești!”

Și mai mare surprindere pentru cetitor, dacă percurge „prefața” traducătorului.

Eată ce zice Coșbuc, poetul cel mai popular al nostru:

„De câțiva ani mă ocup cu traducerea operelor lui Vergil, Homer, Plaut, Terentius și Aristofanes. Cu volumul acesta încep seria traducerilor. Volumul viitor va fi „Georgica” și „Bucolica” lui Vergil. Al treilea volum va cuprinde câte o comedie de-a celor trei scriitori teatrali. Pe Homer am început să 'l traduc, și dacă voiu avé tot același zel de lucru ca și până acum, o să 'l public mai târziu.

De data asta public Aeneida fără note. O privesc ca o încercare de traducere, și aștept s'o supui unei revizii, după-ce publicul principetor va avé buna-voință să mă facă atent la greșelele ce le-am făcut. Câci ori-câtă silință 'mi-aș fi dat, nu m'au îndăruit șovăitorii pași ai începătorului să merg cu de-

plină siguranță, și poate n'am priceput multe, și multe s'ar fi putut spune mai bine și n'am știut cum. A trebuit să mă lupt cu formele hexametrelui, cu formele de gândire ale celor vechi, cu felul lor de exprimare. Și mai ales cu alegerea cuvintelor românești: e greu să redai limba clasică latinescă în limba românească a poporului, mai ales când n'ai loc să faci perifrasede, căci versul traducerii mele răspunde versului latin. Printr'astea munca traducerii e grozav de truditore și nespornică.

Nădejduiesc, că voiu puté publica pe Vergil mai târziu, revăzută și cu notele trebuitoare pentru înțelegerea, și celor-ce n'au înținsă cultură clasică ori n'o au de loc.”

Adecă cartea aceasta face numai începutul unei serii lungi de traduceri clasice.

Vom avé dar' ocaziune de a mai ceti mult în clasicii bătrâni prin popularul nostru tinăr poet.

Ne-am obișnuit noi și până acum a cunoaște în George Coșbuc nu numai un ban poet original, ci și un bun traducător. Nime altu n'ar fi putut să ne dea în forme mai românești alcătuirile poetice orientale: Sacuntala a lui Calidasa; Dasaratas, Tilotoma și Rhima din poema indiană Mahabharata, — decât Coșbuc al nostru.

Dulceața versului, mlădierea limbii poetice și simțămintele întocmai ale poetului-tată le găsim în abundență în toate ale lui traduceri.

Acum ne-a surprins cu ceva nou. Ne prezentă în românește și încă în versuri cu formele originale epopea lui Vergilius: *Aeneis*. Munca grea pentru tinărul poet. Astăzi, când clasicismul latin 'și-a trăit traiul;

când realității vreau se scoată până și din școalele medii studiul limbilor clasice, s'ar părea anacronism, ca cuiva să-i vină în minte a traduce în versuri originale epopee clasice. Și aceasta cu atât mai virtuos, cu cât limba noastră este ritmică și nu prosodică; și apoi ea este în cursul evoluției sale, departe de a fi încă stăpână pe toate secretele gândirii.

Eată unde este meritul poetului, când dinșul știe să treacă cu înlesnire mai peste toate aceste povtrîșuri.

Am cetit cu neastimpăr toate cărțile epopeii românești și mărturisesc, că la început 'ți-se pare a ceti ceva străin și neobișnuit urechii; dar' cu cât străbați mai adânc în lăuntrul cătărilor, cu atât 'ți se împrietenește urechea și gustul cu inversiunile versului prosodic și cu frazele, cari înclină mult spre a cronicarilor limbă.

Îți dă mult de gândit, ca se poți turna în forme românești versuri tipice ca acestea:

*Arma virumque cano, Troiae qui primus ab oris
Italiam fato profugus Laviniaque venit
litora*

Coșbuc le toarnă și zice:

„Lupte vă cânt, și pe oșteanul ce odată din câmpii troianici
„Dus de meniri a sosit în pământul ital la Lavinia
Cei de pe mal.

Ear' vorba, mult citată a lui Vergil:

Tantae molis erat Romanam condere gentem

el o traduce:

Trade-așa mari trebuiau spre-a naște poporul romanic.

Și din aceste citate se poate vedé, că totuși e greu a traduce în formele originale.

De aici ne explicăm necesitatea ce 'i-s'a impus de a făuri multe cuvinte ca: de vindec, noptatec, huiță, carmaciul, sumet etc.

Multe din ele sunt forțate, multe însă pot fi permise în dicționarul limbii noastre.

Peste tot, poetul știe se redea nu numai înțelesul, ci și toate frumsețile poetice ale originalului. Așa d. e. versul 325 din cartea I.

*Fuimus Troes, fuit Ilium et ingens
Gloria Teucrorum*

Il traduce astfel:

Fost-au odată Troieni și Iliu fost-a, și naltul
Nume al Teucrilor fu!

Cine nu va fi cuprins de duioșie și nu va simți ce a simțit Anhiset la cetirea următoarelor versuri:

Eu părăsesc lăcrământ și portul și câmpii pe care,
Troia stătuse și țeara-mi străbună, și plec ca fugariu,
Mării încrezând pe copii și pe zei, pe Penai și tovarășii.”

Aceeași sensibilitate în stil și aceeași energie a versului o găsim în traducerea românească, ca și în original.

Astfel în versurile:

*Hector ubi est? Dixit lacrimasque effudit et omnem
Implevit clamore locum...*

„Unde 'mi-e Hector?” a zis, și plânse cu hohot și 'n giuru-i

Codrul dă clocot de vaietul dinsei.

Traducerea lui Coșbuc nu este de a se privi ad litteram, ca ajutor pentru școală; ea ne dă ideile originalului simplu și lămurit așa, că celor-ce nu știu latinește traducerea lui Coșbuc le ofere toate frumsețile epopeii lui Vergil.

Ca probă despre impresia ce produc hexametri români într'un cuprins mai mare lăsam se urmeze aici din cartea I, vers. 257—295, unde Jupiter mângăie pe Venus

* Cartea III. ver. 10—14.

pentru nenorocirile Troienilor și-i destăinuiește frumoasa lor menire.

Nu te 'ngrijă, Citerea! Statronic apururi rămâne Soartea iubiților tăi! Vedé-vei cetatea și malul Cel juruit, și măreț înălțase-va până la stele Nestrămutatul Aeneas al tău. Statronic mi-e zisul. El 'ți-le spun, că te v'd frământată de jalnice gânduri,

Tainele sorții le mișc din adâncuri de noapte (răpide)

Crun'e rășboaie purta-va 'n pământul Italic, și neamuri

Mari domoli-va, și tari statori-va și ziduri și datini,

Până vedé-vor trei veri pe stăpânul Latinus în scaun,

Până va ferbe trei ierni strîmtoratul Ratul în rășboaie.

Însă copilul Ascanius, astăzi cu numele Iulus (Iulus odată, cât timp puternicul Ilios stete)

Trei-zece de ani îndelungi ai lunilor vecinic rotite Stând domnitor va mări stăpânirea, din Latium mutând-o

Însuși în Aiba cea trainic clădită spre Lungă domnie.

Anii trei sute vor fi stăpânirii de-acolo, sub neamul

Marelui Hector. Atunci va fi 'nsărcinată de Mayors

Ilia, fată de rege și gemeni va naște vestala.

Ținăr sumet. Îmbrăcat în pielea gălbue a lupoasei Care-l cres-ă, ridică-va poporul și ziduri clădi-va: Romul, numindu-și poporul cu numele seu pe vecie.

Nu le voiu pune nici vremii hotar, nici locului margini:

Fără sfîrșire domnia le-o dau. Ear' Iuno, zeloasa, Mări plictisind și pământuri și ceruri cu spaimale dinsei,

Prinde-va minte 'n curând și-alături cu mine iubi-va

Neamul romanic, pe-ai lumii stăpâni, pe poporul în togi.

Asta 'mi-e vrerea! Ți-rit de-vremuri veni-va și veacul

afară, adică pe drumul prin Orientul asiatic și Egipt. Acum însă deodată cei din Petersburg voiesc să intre în apele Bosforului dinspre Marea-Neagră.

„Dar pe această cale Rusia ar găsi pe semne monarchia austro-ungară într-o poziție, care ar provoca la gândire într-un mod de neîngăduibila claritate“.

Se vede cât colo, că punerea strmei între Viena și Petersburg, pentru care pleda cu atâta căldură Reichswahr acum trei săptămâni și despre care zicea, că „i-o șoptește der gesunde Menschenverstand“, totuși nu e așa de sigură și de aproape cum foaia militară semi-oficioasă o prezenta atunci.

Amănunte despre suspensiunile planurilor rusești va găsi cititorul în „Cronica politică“.

„Agenția Română“ comunică următoarea știre importantă, primită din Constantinopol: Sultanul, având în vedere, că poporul românesc din Macedonia își are individualitatea sa proprie întocmai ca celelalte naționalități din statul turcesc, a dat ordin, ca șese tineri români, supuși turcești, să fie primiți și instruiți în școlile turcești, pentru a pute fi folosiți în serviciul public de stat. Acest favor a fost comunicat imediat ministrului pentru învățământul public din Turcia ca să-l execute, și a fost comunicat și agentului român diplomatic din Constantinopol. Sultanul s'a ținut dator a remunera în modul acesta ținuta loială și credincioasă a poporului român din Macedonia, dovedită totdeauna față de Sultanul său.

Noul cabinet român.

(Ș.) Noul cabinet român s'a constituit din elemente național-liberale, în următorul mod:

P. S. Aurelian, ministru-president și ministru al domeniilor.

V. Lascar, ministru de interne.

Stefan Șendrea, ministru de justiție.

E. M. Porumbaru ministru lucrărilor publice.

G. Mărzescu, ministru de culte și instrucțiune publică.

La finanțe a rămas G. Cantacuzino, ear' la externe a trecut C. S. Stoicescu. Pentru ministerul de război încă nu s'a aflat titular. Agende le conduce deocamdată C. S. Stoicescu. Noul cabinet s'a prezentat ieri camerei și senatului și are promisiunea partidului liberal-național, că-l va sprigini din toate puterile.

Dăm următoarele, date biografice din viața noilor miniștri români.

P. S. Aurelian, ministru-president și ministru al domeniilor.

Născut la 12 Decembrie în Slatina. Și-a început studiile în România și le-a sfârșit în Franța. A intrat în politică la anul 1876 cu venirea la guvern a partidului național-liberal.

Când a Mikenei sclavie și-a fteit, nepoții dardanici

N'o s'o mai rabde; s'drobind-o cu totul, domol-vor în Argos.

Mândru, din neamul cel nobil, va duce troianul Cesar

Numele-i până la ceruri, domnia lui până'n oceane.

Iulius fi-va numit, ca moșu-so nobilul Iulius.

Venus, pe-acesta încercat de prăzi din supusele Osturi,

Ai să-l ridici tu la cer. Și jertfe și lui 'i-or aduce!

Veacul cel crâncen atunci, de războie săul, va fi pacinic;

Vesta, Credința căruntă și Romul cu fratele Remul

Legi legiul-vor; dar' earăși de-oțel și de greul berbecu

Porțile-or geme'n război, și Mânia cea nelegiuită

Sta-va pe sulii, culcată pe spate și-o suită de noduri

Lațul făcându-i pe trap, scrișni-va din gura ei cruntă.

În felul acesta e ușor pentru noi să înțelegem durerile de iubire ale frumoasei Dido și sbuciumările sufletești ale sârmănilor Troieni printre Șcla și Caribdis. Trece liber stilul mănălic și ne plimbăm cu Dante prin infernul lui Vergil, înțelegându-ne cu Charon în a noastră dulce limbă.

Constatănd acestea așteptăm ca poetul să-și poată împlini grabnic promisiunea ce ni-o face: de a prevedea traducerea cu expicări, cari să înlesnească priceperea textului pentru cetitorul laic; cum a făcut-o la rîndul său Olănescu în ale lui Horațiu traduceri.

La o a doua ediție unele repetări din unul și același vers, precum și expresiunile mai puțin reușite sperăm a le vedea delaturate.

Cu aceste modeste observări gratulând tinărului poet pentru munca conștientă și născute succese, sîntem în dorul celorlalte traduceri anunțate.

G. P.

ral. De atunci încocoși a luat parte la toate evenimentele politice, cari au făcut România de astăzi.

A fost membru al parlamentului — deputat și senator — neîntrerupt dela 1877, și a fost în mai multe rânduri ministru în cabinetele prezidate de Ioan C. Brătianu.

E ales deputat în colegiul I. de Ilfov, și a fost președinte al camerei române.

E profesor la școala națională de agricultură și s'a ocupat mult cu problemele de economie politică și în special cu chestiunile de economie națională. E directorul revistei „Economia Națională“ și membru al Academiei-Române. Chestiunea națională, ca ardelean de origine, o cunoaște bine, și a apărut-o totdeauna, când i-s'a dat ocaziune.

E decorat cu marea cruce a ordinului Coroana României; sfânta Ana și St. Stanislav rusești), Medjidie (turcească) și e comandor al ordinului francez Legiunea de onoare.

E mare proprietar.

Vasile Lascar,

ministru de interne; s'a născut în Tirgu-Jiu. A făcut studii de drept; e distins avocat. Președinte al societății anonime pentru construcțiuni de căi ferate și tramvaiuri. Avocat al creditului Fonciar Rural. Membru al direcțiunii societății de asigurare Dacia-România. A făcut parte în mai multe rânduri din legislatură. E bun orator parlamentar.

Stefan Șendrea,

ministru de justiție; e de origine din Moldova. Doctor în drept, profesor la facultatea de drept din Iași. Fost agent diplomatic al Țării-Românești la Paris. A făcut parte din mai multe legislaturi, atât sub guvernele liberale, cât și conservatoare. La alegerile trecute a fost ales în colegiul I. din Iași, și a fost onorat din partea camerei cu funcțiunea de vicepreședinte al adunării.

Emanuil M. Porumbaru,

ministru lucrărilor publice. Deputat al colegiului I. Mehedintzi. A studiat drepturile și economia politică în străinătate. E distins avocat. Membru în consiliul de administrație al căilor ferate și al societății de asigurare „Națională“. Avocat al creditului Fonciar Urban. A făcut parte din cameră aproape sub toate guvernele liberale. E orator excelent și specialist în chestiuni financiare și de economie politică. Om cu greutate în partidul național-liberal.

G. Mărzescu,

ministru de culte și instrucțiune publică; senator și vicepreședinte al senatului român. Distins profesor la facultatea de drept în Iași. Un bun cunosător și dexter apărător al chestiunii naționale, pe care a apărut-o la diferite ocazii în magistrale discursuri.

George C. Cantacuzino,

ministru de finanțe sub D. A. Sturdza și rămas la acest resort și sub P. S. Aurelian.

E născut la Ploști în Martie 1845. Licențiat în matematici dela facultatea de științe din Paris. A fost secretar general al ministerului de finanțe, apoi director general al regiilor tutanurilor, și director general al ziarului Voința Națională. E specialist în chestiuni de finanțe și partisan al bimetalismului, al reformei impositelor, prin degrevarea claselor sărace și pentru echilibrarea bugetelor prin resurse ordinare, închinându-se era impromuturilor. E bărbat de stat cu vederi largi și moderne. Orator parlamentar de prima forță. E privit de fiitorul șef al partidului național-liberal.

Constantin I. Stoicescu,

fost sub D. A. Sturdza ministru al lucrărilor publice, ear' acum ministru de externe și provisor ministru de război. Născut în Ploști la 1852. Doctor în drept dela Paris. Avocat și ziarist. Fost judecător. În politică a intrat la anul 1891. Bun orator parlamentar. A scris un studiu despre Naturalizație și Libertaten personală. E partisan al reformelor moderne, și posedă mai multe decorațiuni naționale și străine.

Din parlamentul maghiar.

— Ședința din 3 Decembrie n. —

Ședința se deschide la orele 12.

Președintele comunică publicarea mai multor legi votate de parlament, în „Országos Törvénytár“.

Se ia la cunoștință.

Ministrii Perczel și Dániel prezentează mai multe rapoarte.

Hegedűs Sándor prezentează raportul comisunii financiare, asupra proiectului de lege despre indemnizare.

Se vor tipări toate și se vor împărți între deputați.

Se alege comisiunea de 21 pentru compunerea adresei la mesajul de tron.

Se verifică deputații Szluha, Szuhányi și Ivánovits Ivan, ear' președintele anunță, că proxima ședință meritorială se va ține luni, în 7 c.

Ședința se încheie la orele 1 și jumătate.

D. A. Sturdza.

(p.) O telegramă primită din București, ni-a vestit încă Mercuri seara căderea ministerului Sturdza.

Știrea era adevărată.

Di D. A. Sturdza a încă Marți seara a prezentat Regelui demisiunea întregului cabinet, ear' M. Sa Regele Carol a însărcinat pe dl P. S. Aurelian, președintele camerei române, cu formarea noului cabinet, care ieri s'a și prezentat camerei și senatului român.

Di D. A. Sturdza s'a retras dară, mai bine zis, s'a delăturat dela puterea de care s'a folosit un an de zile în mod atât de păgubitor pentru propria sa vază și reputațiune ce și-o câștigase ca șef al partidului național-liberal din România, câtă vreme acesta se afla în opozițiune.

Di Sturdza a venit la putere între impregiurările cele mai avantajoase, și s'a retrace acum, după un an de guvernare, între niște impregiurări foarte urite, pentru d-sa aproape rușinatoare. Nu încapă nici o îndoială, că ultima lovitură, lovitură de moarte a dat-o guvernului demisionat și împovărat de păcate scandalurile înscenate din partea organelor polițiale în zilele din urmă, și goana pornită din partea lor în contra cetățenilor din capitala română, îndeosebi în contra studenților. Aceștia din urmă — cum se știe — au fost atacați și bătuți până la sânge din partea bășușilor și a organelor guvernului chiar în localurile universității, unde se aflau adunați ca să asiste la preleri. Pășirea energică în cauză a dlui Titu Maiorescu, rectorul universității, care a desehis imediat o anchetă, și a constatat în mod clar nevinovăția studenților și vinovăția organelor guvernamentale, apoi telegrama adresată din partea d-sale Regelui Carol la Sinaia, în care se talmăcia M. Sale starea lucrului, a fost însă de ajuns ca situația să se limpezească.

M. Sa Regele a plecat imediat din Sinaia la București, unde convingându-se și mai bine despre vandalismele organelor guvernului, făcute din îndemnul guvernului, a cerut și a primit demisiunea întregului cabinet.

Di D. A. Sturdza s'a dus dară, și s'a dus de silă, nu de voe, a fost — dat afară.

Acesta e sfârșitul tuturor oamenilor de seamă d-sale. Oameni lipsiți de sinceritate și statornicie, pe lângă aceasta mai înzestrați încă și cu urta patimă a răsunării, nu pot să stea în fruntea unei țări, decât numai până-cci-i cunoaște țeara, și nu pot să abuzeze mult nici de încrederea pusă în ei din partea Coroanei.

Căderea dlui Sturdza nu o va regreta dară nime, nici în România, nici în alte țări.

Di Sturdza a dovedit că a fost la putere o totală lipsă de tact și de prudență politică în toate chestiunile mari, pe cari le-a pus singur la ordinea zilei. Nu mai vorbim de scandaluasa afacere a Metropolitului Ghenadie, de care s'a scărbit întreaga lume civilizată, și pe care alt om, cu mai mult tact și mai mare circumspecțiune poate-ă ar fi rezolvat-o într-un mod mai puțin alarmator, poate chiar mulțumitor pentru toate părțile. Lipsa de tact a dlui Sturdza a făcut însă din această chestiune un scandal rușinos național. Dar' puterea domnului Sturdza în chestiunea națională e și mai condamnată, pentru-ă dl Sturdza cura acestei chestiuni poate să mulțumească venirea d-sale la putere.

Căldura cu care dl Sturdza luase în apărare cele trei milioane de Români de sub coroana sfântului Stefan, — vorbiriile cele frumoase ale d-sale din senat și dela Orfeu, ținute în favorul nostru, al fraților subjugăți, au pus la cale în țeara întreagă un curent puternic în favorul dlui Sturdza. Țeara era cu noi și pentru noi, și fiindcă dl Sturdza se arăta a fi asemenea pentru noi, și a fi apărătorul nostru, — întreaga țeară era și pentru dl Sturdza.

Di Sturdza însă a abusat în modul cel mai josnic de încrederea ce i-a dat-o țeara. Ajuns la putere prin chestiunea națională, primul lucru ce l-a făcut a fost, că a lovit cu piciorul în — chestiunea națională. Și-a negat toate ideile mărețe, toate principiile frumoase, întregul său trecut, ear' ce era până aci negru, pentru dl Sturdza s'a făcut dintr'odată alb, ba alb de tot.

Di Sturdza venit la putere s'a pus să înăbușească mișcarea națională.

Împedecarea mișcării naționale în România însă nu l-a mulțumit, ci d-sa s'a pus să o nimicească chiar cu desăvîrșire. A băgat ceartă și zizanie între amicii cauzei noastre de dincolo, și a băgat ceartă și neînțelegeri și între noi. Ne-a spart și ne-a desbinat. Astfel și-a împlinit dl Sturdza promisiunile făcute când era în opozițiune.

Ei bine, un astfel de om, condus nu de principii, ci de interese personale, nu poate să se joace mult cu încrederea primită dela cetățenii mei. L-a cunoscut coroana, l-a cunoscut țeara, și catastrofa a urmat, a trebuit să urmeze. Di Sturdza s'a dus dela putere fără a fi deplăns de nimeni afară doară de oamenii sei de casă. Și dl Sturdza, cu căderea aceasta, urmată între niște impregiurări atât de regretabile, și-a încheiat cariera de bărbat de stat al României pentru totdeauna. De aci încolo se va îngropa în cristoavele cele vechi ale Academiei-Române, și își va petrece timpul cu descifrarea lor; dela conducerea afacerilor țării însă îl va dispensa pe viitor chiar partidul său, căruia s'a dovedit ai fi nu spre folos — ci chiar primejdios.

Voci de presă

— Despre căderea cabinetului român. —

Modul surprinzător în care s'a făcut demisionarea cabinetului Sturdza a făcut, ca presa se deie o atențiune deosebită acestui eveniment, care de altfel trebuia să urmeze cât mai curând.

Eată unele voci din presa străină.

Egyetértés zice: „Căderea cabinetului este la adeică numai catastrofa lui D. Sturdza. El era un politician violent, care nu s'a genat de brutalitățile acelea, cari ce e drept pot înfrica opinia publică, dar' nu o pot cuceri. Atari băbați de stat nicăiri nu merită simpatie... În contra metropolitului Ghenadie el a întrebunțat brutalitatea puterii într-o formă așa de respingătoare, încât a turburat grozav opinia publică și de altfel agitată.“

„Gigantica majoritate nu l-a putut mântui.“

Revoltarea publicului, care a făcut război pe strade l-a răsturnat... Opinia publică a poporului român l-a dat jos dela înălțimea puterii“.

Nemzeti Újság zice, că spiritul prinsonerului Ghenadie a răsturnat cabinetul român.

Pester Lloyd crede, că chestiunea metropolitului l-a trântit pe Sturdza. Vorbind de demonstrațiunile și tumultul de stradă scrie: „Tumulul a fost îndreptățit chiar și de aceea, pentru-ă Dumitru Sturdza, care este cam patimaș, în toată afacerea a procedat juridice de tot non chălant.“

Despre bătaia dela universitate zice:

„Acesta a fost procedură rafinat reuțicioasă, ba chiar brutală, și e întrebare, că oare poliția, a cărei chemare adevărată e să prevină — lucrata-ea oare de capul său?“

Deutsches Volksblatt din Viena zice, că cabinetul Sturdza a fost măturat de opinia publică, pe care „a provocat-o prin ținuta sa într-o serie de chestiuni importante“.

„Înainte de toate — scrie organul vienez — el a desamăgit opinia publică într-un mod simțitor prin aceea, că nădejdiile, cari o mare parte a poporului le-a legat de noul guvern național liberal, nu le-a împlinit nici-decum. Sturdza, care ca șef al opoziției la toate ocaziunile își aducea aminte de Români apăsăți din Ungaria și Transilvania, așa căt acestia în situația lor tristă, aflau cel puțin mângăierea în conștiință, că în regatul României există un partid și un distins șef de partid, care resimte durerile lor, — același Sturdza, care adese-ori cu cuvinte înflăcărâte a protestat în contra procedurii brutale a judeo-maghiarilor, s'a desavaut pe sine însuși într-un mod cum s'a mai văzut, neînțelegând nici un mijloc, pentru a determina pe Români din Ardeal și Ungaria ca să se modereze în decursul mileniului, ba se susține chiar, că între el și Bánffy s'au făcut înțelegeri, cari sînt egale cu predarea Românilor din Ungaria maghiarismului.“

La tot cazul Sturdza a produs prin ținuta sa încredințată și descurajare pe un timp în șirurile Românilor din Ungaria, dar' și fără de aceea el s'a dovedit ca un element de descompunere, fiindcă prin influența lui s'a produs în sinul Ligei o desbinare“.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Vieța publică pretinde putere și energie; cel-ce adoarme la postul său se face tot atât de culpabil față cu datorința sa, ca și cel-ce trece la inimic.

Barke.

Cronică politică.

Dardanelele.

Reproducem la alt loc al numărului nostru de azi, cum privește și cum se pronunță Reichswahr în privința pretenșiunii șite ca din sînin la iveală din partea Rusiei în chestiunea strîmtorilor dela Dardanele, unde așa zise torpede turcești păzesc intrarea în Marea-Marmara și astfel și în apele unde se scaldă mult rîvnitul de toți și în toate timpurile „Corn-de-aur“.

Ce s'o fi înfăptuit ce nu, dar' pe semne în urma și pe baza sfaturilor între cei trei diplomați Șişkin, Nelidov și Montebello, deodată, acum 3—4 zile, două ziare rusești, unul semi-oficios, „Foaia Bursei“, altul complet oficial, Petersburgskia Vedomosti au pășit cu pretenșiunea: să se suprimă singur pentru Rusia, aceea clausulă a tractatului de pace din Paris, care oprește corăbiilor străine (adeică neturcești) intrarea în Dardanele și în Bosfor; dar' că pentru celelalte corăbii străine clausula să rămână și mai departe în vigoare. „Foaia Bursei“ a întreprins chiar o campanie întregă în această chestiune, consacrandu-i până acum articoli în trei numeri. Ear' Vedomosti aduce chestiunea aceasta în legătură cu chestiunea egipteană, fără însă să propună modurile de rezolvire ale acesteia.

Nu numai Reichswahr, ci toate ziarele austro-ungare stau încremenite în fața acestei neașteptate și îndrăznețe pretențiuni a Rusiei.

Ca completare, parte de înțeles și parte nu, sună următoarea telegramă din Petersburg:

„Agenția telegrafică rusească“ vestește: Unele organe ale presei din străinătate semnalează o pretenție neînțelegeră de vederi între Franța și Rusia pe terenul politicii externe, ear' mai ales privitor la chestiunea orientală. Întemeindându-ne pe informațiuni din isvorul cel mai competent, ne ținem de datoriță a constata, că între Franța și Rusia există necurmat cea mai completă înțelegere în toate chestiunile (externe), ceea-ce a confirmat și ministrul Hanotaux în consiliul de miniștri francez.

„Și înțelegerea pește tot între toate puterile mari e desăvîrșită“.

Oprirea conferenței din Maiu.

În sfîrșit după aproape 7 luni de zile s'a rezolvat și afacerea opririi conferenței naționale comencheate pe 15 Maiu. S'a rezolvat prin ministrul de interne, definitiv, și — negativ.

Eată actele în original și traducere:

M. k. belügyminiszter.

97.600/V. — b. szám.

Tekintetes Alispán Ur!

Rátz János nagyszabesi lakos által f. évi május hó 15-ére bejelentett rumén gyűlés tárgyában Tekintetes alispán urnak f. évi május hó 28-án 9200 sz. a II. fokon hozott határozat mely szerint az I-ő foku polgármesteri határozat helyben hagyásával a gyűlés megtartása nem engedélyeztetett, az elől nevezett fellebbezés folytán felülvizsgálván indokainál fogva helyben hagyom.

Ertől Tekintetes Alispán urat vonatkozóssal m. hó 26 án 19.633. sz. a költ jelentésére az iratok vizsgárára mellet további eljárás végett értesitem.

Budapestben, 1896. évi november hó 13-án.

Tekintetes

Reisenberger Gusztáv urnak

Szebenvármegye alispánjának.

Nagy-Szeben.

Ministrul de interne r. u.

Nr. 97.600. V.—b.

Spectate dle vicecomite!

Hotărîrea de a II. instanță nrul 9200 dela 28 Maiu a. c. a statutului domn vicecomite, adună în cauza adunării românești înștiințate de către Ioan Rațiu, locuitor în Sibiu, pe 15 Maiu a. c., în sensul cărei hotărîri, cu aprobarea decisiului de prima instanță a primarului, ținerea adunării nu s'a permis, supravieșuind-o în urma recursului dat de mai susnumitul o aprob pe baza motivelor sale.

Despre aceasta înștiințez pe spectatul domn vicecomite, cu referință la relațiunea sa de datul 26 a lunii trecute nrul 19.633. recludând actele pentru ulterioară procedură.

Budapesta, 13 Nov. n. 1896.

Perczel m. p.

Spectatului domn

Reisenberger Gusztáv,

vicecomitele comitatului Sibiu

în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.